

Brzezińska, Jadwiga

XIX Krajowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 46/1, 178-180

2001

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

XIX KRAJOWY ZJAZD
POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORII MEDYCZYNY I FARMACJI

Zjazd ten odbył się w dniach 22–24 września 2000 r. w Poznaniu. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był dr hab. Roman K. Meissner, kierownik Zakładu Historii Medycyny i Farmacji AM w Poznaniu.

Uroczystość otwarcia Zjazdu odbyła się w renesansowej sali Ratusza Poznańskiego w dniu 22 września 2000 r. Zaszczycili ją swoją obecnością rektorzy Akademii Medycznej i Uniwersytetu w Poznaniu, dziekani Wydziału Lekarskiego i Farmaceutycznego AM w Poznaniu, dyrektor Instytutu Historii Nauki PAN i zarazem kierownik Zakładu Historii Nauk Medycznych w tym Instytucie prof. Andrzej Śródka, kierownik Zakładu Historii Biologii i Nauki o Leku PAN prof. Barbara Kuźnicka, a także liczni pracownicy naukowcy Wydziału Lekarskiego i Farmaceutycznego Akademii Medycznych z całego kraju. Wojewoda Wielkopolski Stanisław Tamm oraz Prezydent miasta Poznania Ryszard Grobelny witając zebranych wyrazili radość, że Zjazd Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji w roku jubileuszowym obraduje w Poznaniu.

Po przemówieniach okolicznościowych i koncercie muzyki barokowej wygłoszono dwa referaty. Prof. Anna Latos-Bieleńska omówiła *Wczoraj, dziś i jutro genetyki medycznej*. Natomiast prof. Barbara Iwaszkiewicz-Bilikiewiczowa *Oko w sztuce*. W kularach Ratusza można było obejrzeć wystawę medali lekarzy polskich ze zbiorów Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Narodowego w Poznaniu.

Dalsza część obrad toczyła się w salach wykładowych Ośrodka Wypoczynkowego MSW w Kiekrzu. Najpierw odbyło się tam Walne Zgromadzenie Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji. Po wysłuchaniu sprawozdań z ubiegłej kadencji wybrano nowy Zarząd Główny PTHMiF. Prezesem został dr hab. Roman K. Meissner, wiceprzewodniczącymi prof. Barbara Kuźnicka i prof. Andrzej Śródka, sekretarzem generalnym – mgr Hanna Bojczuk, a skarbnikiem dr Jaromir Jeszke. Prof. Zdzisława Gajdę wybrano na redaktora naczelnego „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny“. Wręczono również dyplomy członków honorowych Towarzystwa m.in. prof. dr hab. Barbarze Kuźnickiej oraz dr hab. Władysławowi Szczepańskiemu.

Zjazdowe obrady toczyły się przez 2 dni w 3 sekcjach: Tematyka zjazdowych wystąpień skupiała się na problemach:

1. Rozwój nauk medycznych i farmaceutycznych w XX wieku,
2. Ewolucja norm deontologicznych na ziemi polskiej w ostatnich dwóch stuleciach,
3. Problemy metodologiczne badań historyczno-medycznych,
4. Współczesne problemy nauczania historii nauk medycznych i farmaceutycznych,

5. Varia.

W dziale Varia przedstawiono następujące referaty:

1. dr hab. Władysław Szczepański – *Albertyna – Uniwersytet Królewiecki*, 2. mgr Agnieszka Rzepiela – *Hortulus Walafrzydą Strabusa z IX wieku, jeden z najstarszych dokumentów średniowiecznego zielarstwa*, 3. dr Jadwiga Brzezińska – *Ogród Botaniczny Uniwersytetu w Dorpacie w latach 1806–1921*, 4. Joanna Nieznanowska – *Domowa apteczka Mozartów, informacje o lekach w korespondencji rodzinnej Wolfganga Amadeusza Mozarta*, 5. dr Leszek Ekiert, mgr Katarzyna Jaworska – *Zabytkowa apteka Marina Kawskiego w Sanoku*, 6. mgr Monika Urbanik – *Kamforowa apteczka Raspaila*, 7. dr Józef Świeboda – *Apteki w Rzeszowie w XVII–XIX wieku*, 8. prof. Henryk Romanowski – *Józef Bełza (1805–1888) profesor Szkoły Farmaceutycznej w Warszawie i jego wkład w rozwój chemii policyjno-prawnej*, 9. prof. Janina Grochmalicka-Mikołajczyk – *Listy profesora Benedykta Dybowskiego do jego wychowanka a mojego ojca profesora Jana Grochmalickiego*, 10. dr Jerzy Necel – *Zarys dziejów aptekarstwa kartuskiego*, 11. mgr Barbara Nowak – *Działalność Ruchu Oporu w K.L. Auschwitz-Birkenau i udział w nim farmaceutów*, 12. prof. Sławoj Kucharski, dr Jan Majewski – *Powstająca Nekropolia w Katyniu – Trwały pomnik mordu na oficerach polskich, także farmaceutach*, 13. mgr Iwona Dymarczyk – *Polskie organizacje farmaceutyczne w Wielkiej Brytanii w latach 1943–1949*.

W sumie zgłoszono na Zjazd 91 doniesień naukowych. Ich dwujęzyczne streszczenia wraz z dokładnym programem obrad znajdowały się w materiałach zjazdowych. Do prowadzenia obrad zostali zaproszeni m.in. prof. Barbara Kuźnicka, prof. Andrzej Śródka, prof. Dionizy Moska, prof. Henryk Romanowski, dr Leszek Ekiert.

Zjazd nawiązywał do 200 rocznicy urodzin wielkiego lekarza poznańskiego Karola Marcinkowskiego oraz do 80-lecia założenia Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Poznańskiego. Znalazło to swój wyraz w galerii posterów, przygotowanych przez mgr H. Bojczuk oraz medalu pamiątkowym, wybitym specjalnie na tę okoliczność. Otrzymali go wszyscy uczestnicy Zjazdu.

Atrakcją pierwszego dnia obrad był wyjazd autokarem do Poznańskiego Teatru Polskiego na doroczne Święto Aptekarzy pod patronatem św. Kosmy i Damiana. W programie oprócz wykładu prof. Mariusza M. Żydowo z AM w Gdańsku pt. *Kaplica świętych Kosmy i Damiana w Gdańskiej Bazylice Mariackiej*, znalazł się również spektakl teatralny Mariana Hemara pt. *Piękna Lucynda*, a na zakończenie bankiet i aukcja obrazu mgr Doroty Pastok.

W drugim dniu obrad, 23 września 2000 r. odbyło się wieczorne spotkanie towarzyskie na terenie Ośrodka Wypoczynkowego, gdzie uczestnicy byli zakwaterowani i gdzie spożywali posiłki. Piękna, słoneczna pogoda i ładne położenie Ośrodka nad brzegiem jeziora w malowniczym parku, sprzyjały dobremu samopoczuciu uczestników Zjazdu przybyłych licznie z całego kraju.

W niedzielę 24 września 2000 r. odbyło się zebranie kierowników Zakładów Historii Medycyny i Farmacji AM z całego kraju, poświęcone problemom dydaktycznym oraz zadaniom jakie przedmiot historia medycyny i farmacji ma zrealizować w procesie kształcenia osobowości przyszłych lekarzy i farmaceutów.

Po podsumowaniu i zamknięciu Zjazdu zaproszono uczestników na niedzielną mszę św. w kościele OO Jezuitów w Poznaniu, która została odprawiona w intencji przyjaciela farmaceutów, śp. ks. prof. Józefa Tischnera.

Jadwiga Brzezińska
(Kołobrzeg)

WKŁAD POLAKÓW DO ROZWOJU TECHNIKI W XX WIEKU

Konferencja pod takim tytułem zorganizowana przez Muzeum Techniki, odbyła się 5 czerwca 2000 r. Dzień obrad nie był przypadkowy, lecz przyjęty specjalnie ze względu na przypadającą w tym dniu 125-tą rocznicę zatwierdzenia statutu pierwszego w Warszawie muzeum typu technicznego.

Patronat nad konferencją objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Aleksander Kwaśniewski. Komitet Honorowy tworzyli prezesi stowarzyszeń nauko-wo-technicznych, a w skład Prezydium Komitetu weszli: prof.dr hab. Eugeniusz Budny, prezes Akademii Inżynierskiej w Polsce, prof. dr hab. Mirosław Mossakowski, prezes Polskiej Akademii Nauk, Paweł Piskorski, prezydent m.st. Warszawy i prof.dr hab. Andrzej Zieliński, prezes FSNT NOT.

Celem konferencji było, przede wszystkim, pogłębienie wiedzy o oryginalnym polskim dorobku technicznym w kończącym się stuleciu, gdyż dla wielu dziedzin techniki wiedza ta daleka jest od kompletności, zwłaszcza w odniesieniu do wydarzeń drugiej połowy XX wieku. Celem równoległym było wykorzystanie konferencji dla popularyzacji polskich tradycji technicznych i postaci wybitnych twórców techniki.

Przygotowania trwały ponad półtora roku i polegały m.in. na organizacji seminariów na temat wkładu Polaków do rozwoju poszczególnych dziedzin techniki. Programy tych seminariów obejmowały wystąpienia autorów referatów przygotowywanych na konferencję i dyskusję w gronie specjalistów, dzięki której autorzy mogli wzbogacić i uzupełnić swoje wystąpienia. Takie seminaria odbyły się, np., na temat wkładu Polaków do rozwoju techniki lotniczej, elektroniki, techniki wojskowej, metalurgii, hydrotechniki i gospodarki wodnej.

Program konferencji objął ostatecznie 8 referatów:

- mgra inż. Andrzeja Glassa *Wkład Polaków do rozwoju techniki lotniczej*;
- prof. dra hab. Iwo Pollo *Wkład Polaków do rozwoju technologii chemicznej*;